

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه :

برای دریافت درجه دکترای حرفه ای

در رشته پزشکی

عنوان :

**بررسی وضعیت کنترل فشار خون در بیماران مبتلا به
دیابت تیپ II در مرکز آموزشی - درمانی بوعلی اردبیل**

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر سید هاشم سزاوار سیدی

بورد تخصصی بیماریهای قلب و عروق و استادیار دانشگاه علوم پزشکی

تحقیق و نگارش :

لیلا عباس زاده

سال تحصیلی ۸۱-۱۳۸۰

شماره پایان نامه: ۰۷۷

تقدیم به:

روح دردمند همهٔ بیمارانی

که در لحظهٔ مرگ

بر بالینشان بودم.

تقدیم بہ:

سراپای وجودم

» پدرم «

و ہمہ زندگیم

» مادرم «

تقدیم به:

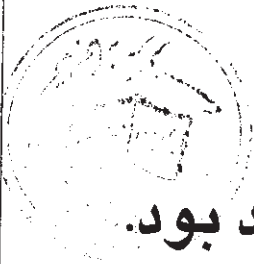
همهٔ معلمان، دبیران و اساتید گرانقدرم

و استاد بسیار عزیز و ارجمندم

«جناب آقای دکتر سپید هاشم سزاوار سپیدی»

که منش ایشان برای همیشه

چراغ راه زندگیم خواهد بود.

تقدیم بہ:

خواهران و برادران عزیزم

محمد، طاہرہ، بابک و سولماز

و

ہمہ آنان کہ دوستشان دارم...

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده
۲.....	فصل اول: مقدمه و روش کار
۳.....	مقدمه
۶.....	روش کار
۶.....	شرایط اندازه گیری فشار خون
۸.....	نمونه پرسشنامه
۹.....	فصل دوم: گایدها
۱۰.....	تعریف
۱۰.....	عوارض HTN
۱۱.....	آسیب به ارگانه‌های هدف
۱۱.....	معاینه فوندو سکوپیک
۱۲.....	درگیری قلب
۱۴.....	عملکرد کلیوی
۱۴.....	درگیری مغزی
۱۴.....	HTN و دیابت شیرین دوریسک فاکتور ماژور اتزواسکلروز
۱۶.....	ارزیابی خطر و آستانه درمان HTN
۱۷.....	هدف درمان
۱۹.....	فواید درمان
۲۰.....	درمان HTN در دیابت
۲۲.....	فصل سوم: نتایج
۲۳.....	نتایج توصیفی
۲۶.....	نتایج تحلیلی
۲۹.....	بحث و گفتگو
۳۳.....	فصل چهارم: جداول و نمودارها
۳۴.....	جداول
۳۸.....	نمودارها
۵۰.....	منابع (References)

چکیده:

با وجودی که هیپرتانسیون عمده ترین اندیکاسیون ویزیت پزشکی و مصرف دارو در امریکا است ولی کنترل موفق فشار خون در اغلب بیماران همچنان با مشکل مواجه است. دو مشکل دیابت و HTN بطور فزاینده ای به همراه هم دیده می شوند که مشخصاً اثر سینرژیستیک در ایجاد آسیب قلبی - عروقی دارند و درمان HTN در این بیماران نه تنها فشار خون را پایین می آورد، بلکه از عوارض شناخته شده قلبی - عروقی هم جلو گیری می کند.

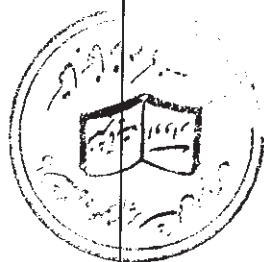
این مطالعه در مورد ۳۰۰ نفر از بیماران مبتلا به دیابت تیپ II که به درمانگاه دیابت مرکز آموزشی - درمانی بوعلی شهر اردبیل مراجعه می کردند، انجام یافته که شامل اندازه گیری فشار خون بیماران و ارزیابی نکات مورد نظر با تدوین پرسشنامه ای بوده است. بنا به توصیه JNC-6 فشار خون هدف در این مطالعه $BP < 130/85 \text{ mmHg}$ در نظر گرفته شده است.

در این مطالعه مشخص شد که ۶۰/۳۳٪ کل بیماران مورد بررسی $BP \geq 130/85 \text{ mmHg}$ دارند که این رقم در بین بیمارانی که سابقه HTN را ذکر می کردند (۴۷/۳٪ بیماران) به ۸۳/۷۸٪ افزایش می یافت و ۲۱/۸۳٪ بیماران علیرغم اطلاع خود از ابتلا به HTN دارویی جهت کنترل فشار خون استفاده نمی کردند. یافته جالب دیگر این بود که در ۶۹/۳٪ بیماران فقط از یک دارو جهت کنترل HTN استفاده شده بود، در صورتیکه مطالعات اخیر نشان داده اند در اکثر بیماران دیابتی کنترل مطلوب فشار خون با روش چند دارویی میسر خواهد بود.

در جمعیت مورد مطالعه وضعیت کنترل فشار خون نامطلوب بوده و ناکافی بودن میزان داروهای مورد استفاده جهت کنترل HTN و نیز عدم مصرف دارو از سوی گروهی از بیماران مهمترین عوامل مؤثر در ایجاد چنین وضعیتی می باشد.

فصل اول

مقدمه و روش کار

مقدمه

با وجودی که هیپرتانسیون (HTN) شیوع بالایی دارد و به خوبی شناخته شده است، ولی درمان موفق آن همچنان در بسیاری از بیماران با مشکل مواجه است. در یک مطالعه در آمریکا فقط نیمی از بیماران شناخته شده مبتلا به HTN تحت درمان مناسبی قرار داشتند و فقط فشار خون ۲۷٪ آنان به خوبی کنترل شده بود. در حال حاضر HTN عمده ترین اندیکاسیون ویزیت پزشکی و مصرف دارو در امریکا است و در سال ۱۹۹۷ بیش از صد میلیون ویزیت پزشکی در رابطه با HTN انجام گرفته است. شیوع HTN با افزایش سن هم در زنان و هم در مردان افزایش می یابد.

HTN و دیابت بیش از آنچه که بطور تصادفی بنظر برسد، با هم همراهی دارند و این دو بیماری مشخصاً اثر سینرژیستیک در ایجاد آسیب قلبی - عروقی دارند که مسئول ناتوانی زود رس و مرگ ومیر بالایی است که دامنگیر بیماران دیابتی می شود. طبق مطالعات آماری ۶٪ مردم ایالات متحده دیابت دارند و فقط نیمی از آنها شناخته شده اند. از طرف دیگر شیوع اختلال تحمل گلوکز دو برابر دیابت آشکار می باشد. پیش بینی می شود آمار بیماری دیابت در سالهای آینده در بین جمعیت بطور بارزی افزایش یابد. در آمریکا شیوع دیابت از حدود ۲ میلیون بیمار در سال ۱۹۶۰ به حدود ۱۵ میلیون بیمار در سال ۲۰۰۰ افزایش یافته است و تخمینهای دقیق آمار ۲۵ میلیون را برای سال ۲۰۲۵ پیش بینی می کنند.

تجمع ریسک فاکتورهای بیماری عروق کرونری نظیر HTN، دیس لیپیدمی و چاقی در بیماران دیابتی دیده می شود. بیش از ۵۰٪ بیماران مبتلا به دیابت تیپ II در